

شماره بخشنامه : 59793-241670-

تاریخ : ۱۴۰۱/۱۲/۲۷

موضوع	معیارهای تعیین سطح آلاینده‌های واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده
<p>شماره: 59793/ت 241670 هـ</p> <p>تاریخ: 27/12/1401</p> <p>تصویب نامه هیات وزیران</p> <p>بسمه تعالی</p> <p>«با صلوات بر محمد و آل محمد»</p> <p>وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت صنعت، معدن و تجارت</p> <p>وزارت کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت نفت</p> <p>سازمان حفاظت محیط زیست - سازمان ملی استاندارد ایران</p> <p>هیئت وزیران در جلسه 1401/12/21 به پیشنهاد کارگروه متشکل از نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست و وزارتخانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، کشور و امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی کشور) و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (27) قانون مالیات بر ارزش افزوده - مصوب 1400-، معیارهای تعیین سطح آلاینده‌های واحدهای تولیدی صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده را به شرح زیر تصویب کرد:</p> <p>معیارهای تعیین سطح آلاینده‌های واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده</p> <p>ماده 1- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:</p> <p>1- قانون: قانون مالیات بر ارزش افزوده - مصوب 1400-.</p> <p>2- سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست.</p> <p>3- واحد آلاینده: واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده که به تشخیص سازمان، حدود مجاز و استانداردهای محیط زیستی را رعایت نمی کنند.</p> <p>4- شاخص آلاینده‌گی: معیارهایی براساس شدت، مدت و نوع آلاینده‌گی جهت تعیین نرخ عوارض واحد آلاینده.</p> <p>5- پایش: بررسی وضعیت آلاینده‌گی محیط زیستی واحد آلاینده که از طریق انجام پایش ادواری ادارات کل حفاظت محیط زیست استان ها، خوداظهاری از طریق آزمایشگاه معتمد و یا داده های سامانه پایش برخط انجام می شود. در موارد تناقض نتایج خوداظهاری با اندازه گیری های انجام شده توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان، اندازه گیری انجام شده توسط اداره کل حفاظت محیط زیست استان ملاک عمل است.</p> <p>6- واحدهای مشمول خوداظهاری: واحدهایی که طبق تبصره (4) ماده (11) قانون هوای پاک - مصوب 1396- و تبصره (2) ماده (18) قانون حفاظت از خاک - مصوب 1398- و مطابق با ضوابط خوداظهاری در پایش آلاینده‌گی، موظف به انجام</p>	

خوداظهاری در پایش می باشند.

7- واحدهای مشمول نصب پایش برخط: واحدهایی که طبق تبصره (3) ماده (11) قانون هوای پاک - مصوب 1396- موظف به نصب سامانه پایش برخط می باشند.

ماده 2- واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی که به تشخیص سازمان حدود مجاز را مطابق استانداردهای محیط زیستی مندرج در مصوبات زیر رعایت می کنند، مشمول این آیین نامه نمی شوند:

1- حد مجاز انتشار آلاینده های هوا در صنایع موضوع تصویب نامه شماره 84411/ت55181 هـ مورخ 1397/06/27 .

2- حدود مجاز آلودگی صوتی موضوع آیین نامه اجرایی ماده (29) قانون هوای پاک موضوع تصویب نامه شماره 84401/ت55069 هـ مورخ 1397/06/27 و اصلاحات بعدی آن.

3- استانداردهای خروجی فاضلاب (موضوع ابلاغیه شماره 1527-32 مورخ 1373/05/30 سازمان حفاظت محیط زیست، موضوع ماده (5) آیین نامه جلوگیری از آلودگی آب موضوع تصویب نامه شماره 18241 / ت71 هـ مورخ 1373/03/16).

4- حدود مجاز آلودگی خاک (موضوع ابلاغیه شماره 18569/100/99 مورخ 1399/05/27 سازمان حفاظت محیط زیست، موضوع ماده (11) قانون حفاظت از خاک - مصوب 1398-).

ماده-3 شاخص و نرخ عوارض آلایندهای واحدهای آلاینده، به شرح جدول زیر محاسبه می شود:

شاخص و نرخ آلایندهای واحدهای آلاینده

شاخص آلایندهای واحد

نرخ آلایندهای واحد (درصد)

1 تا 399 (کمتر از 400)

0/5

از 400 تا 750

1

از 751 تا 1000

1/5

ماده - 4 عدد شاخص آلاینده‌ی واحدهای مشمول نصب سامانه پایش برخط یا انجام خوداظهاری مستند به ارایه نتایج حاصل از پایش، به شرح جدول زیر محاسبه می شود:

نحوه تعیین شاخص آلاینده‌ی واحد

ردیف

نوع آلاینده‌ی

حداکثر عدد شاخص آلاینده‌ی

شماره معیار

عنوان معیار

وضعیت و وزن

میزان

وزن

میزان

وزن

میزان

وزن

1

آلودگی هوا

400

1

شدت آلودگی هوای کل واحد (براساس انحراف از حد مجاز آلودگی)

از 5 تا 100 درصد

100

از 101 تا 500 درصد

250

بالتر از 500 درصد

350

2

مدت آلاینده‌گی در سال براساس نتایج آزمایش

یک فصل
در سال

10

دو فصل
در سال

30

بیش از دو فصل در سال

50

3

درصد پیشرفت فیزیکی اجرای برنامه‌های مصوب کاهش آلودگی هوا در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر 2 سال و غیرقابل تمدید)

بیش از 90

-100

بین 76 تا 90

-70

بین 51 تا 75

-50

2

آلودگی آب

350

1

شدت آلودگی آب کل واحد(بر اساس انحراف از حد مجاز آلودگی)

از 50 تا 100 درصد

50

از 101 تا 500 درصد

180

بالتر از 500 درصد

300

مدت آلاینده‌گی در سال بر اساس نتایج آزمایش

یک فصل
در سال

10

دو فصل
در سال

30

بیش از دو فصل در سال

50

درصد پیشرفت فیزیکی اجرای برنامه های مصوب کاهش آلودگی آب در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر 2 سال و غیرقابل تمدید)

بیش از 90 درصد

-50

بین 76 تا 90 درصد

-30

بین 51 تا 75 درصد

-20

3

آلودگی خاک

200

1

شدت آلودگی خاک (براساس انحراف از حدود مجاز)

تا 100 درصد

50

بین 101 تا 500 درصد

100

بالتر از 500 درصد

150

یک فصل
در سال

10

دو فصل
در سال

30

بیش از دو فصل در سال

50

3

درصد پیشرفت فیزیکی اجرای برنامه‌های مصوب کاهش آلودگی خاک در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر 2 سال و غیرقابل تمدید)

بیش از 90 درصد

-50

بین 76 تا 90 درصد

-30

بین 51 تا 75 درصد

-20

4

آلودگی صوتی

50

1

شدت آلودگی صوتی (براساس انحراف از حدود مجاز)

کمتر از 20
واحد (دسی‌بل)

5

بین 21 تا 50 واحد

15

بالتر از 50 واحد

30

2

مدت آلاینده‌گی در سال بر اساس نتایج آزمایش

یک فصل
در سال

5

دو فصل
در سال

10

سه فصل
در سال

20

3

درصد پیشرفت فیزیکی اجرای برنامه‌های مصوب کاهش آلودگی صوتی در بازه زمانی مشخص شده (حداکثر 1 سال و غیرقابل تمدید)

بیش از 90 درصد

-5

بین 76 تا 90 درصد

-3

بین 51 تا 75 درصد

-1

تبصره 1- در مواردی که امکان نمونه‌گیری و آزمایش وجود ندارد، واحد موظف است در مهلت مقرر شده توسط اداره کل محیط زیست استان، نسبت به فراهم شدن امکان نمونه‌گیری و آزمایش اقدام نماید.

تبصره 2- واحدهایی که از انجام خوداظهاری، ارائه اطلاعات الزامی یا ایجاد امکان نمونه‌گیری و آزمایش در مهلت مقرر استنکاف می‌کنند، در اولین دوره بعد از تصویب این آیین‌نامه، مشمول پرداخت عوارض با نرخ نیم درصد (0/5%)، دوره دوم مالیاتی مشمول پرداخت عوارض با نرخ یک درصد (1%) و از دوره سوم به بعد مشمول پرداخت عوارض با نرخ یک و نیم درصد (1/5%) خواهند شد.

تبصره 3- واحدهای آلاینده فاقد مجوز فعالیت که بعد از ابلاغ ضوابط و معیارهای استقرار صنایع موضوع تصویب‌نامه شماره 64677/ت18591 هـ مورخ 1378/12/26 تأسیس شده‌اند، ملزم به پرداخت عوارض با نرخ یک و نیم درصد (1/5%) می‌باشند.

تبصره 4- کلیه واحدهای پالایشگاهی نفت و پتروشیمی دارای کارکنان به تعداد (50) نفر و بیشتر، در صورت انتشار گازهای آلاینده با مشعل غیر عادی، نرخ نیم درصد (0/5%) به عوارض پرداختی آن واحد تا سقف مندرج در قانون، در فصل مربوط اضافه می‌گردد. شیوه‌نامه اجرای این تبصره در چهارچوب قوانین، توسط سازمان و با همکاری وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نفت و کشور ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تهیه و توسط رییس سازمان ابلاغ می‌شود.

تبصره 5- به منظور بهبود عملکرد محیط زیستی و تشویق واحدها به کاهش یا رفع آلاینده‌گی، معیارهای عملکرد محیط زیستی

واحد (تصویب برنامه های اجرایی مرتبط با کاهش آلودگی و درصد پیشرفت فیزیکی اجرای آنها) که با علامت منفی در جدول موضوع این ماده درج شده است، بنابر درخواست و با مسئولیت مدیرعامل واحد صنعتی در بازه زمانی مشخص شده (غیرقابل تمدید) و تنها برای یک بار در آلودگی مربوط، وزن معیارهای یادشده از شاخص آلودگی واحد مذکور کسر می گردد.

تبصره 6- برنامه های اجرایی مرتبط با کاهش آلودگی، صرفا در محاسبات همان نوع آلودگی مورد محاسبه قرار می گیرد.

تبصره 7- شدت آلودگی هوا و آب مطابق الگوی (فرمول) زیر محاسبه می شود. در هر منبع آلودگی که شامل چند مولفه (پارامتر) باشد، مولفه ای (پارامتری) که بیشترین فاصله از حدود مجاز را دارد، ملاک محاسبه است. در صورت عدم ارایه نرخ جریان توسط واحد، غلظت اندازه گیری شده مستقیما لحاظ می گردد:

شدت آلودگی =

جمع پیاپی (نرخ هر جریان گازی یا پساب خروجی آلاینده \times درصد انحراف بالاتر از حدود مجاز آلودگی همان جریان گازی یا پساب خروجی آلاینده)

مجموع نرخ جریان های خروجی گازی یا پساب واحد

تبصره 8- شدت آلودگی خاک در هر واحد بر اساس مولفه ای (پارامتری) که بیشترین فاصله از حدود مجاز را دارد، محاسبه می گردد.

تبصره 9- ملاک احراز آلودگی در واحدهای غیرمشمول نصب سامانه پایش برخط یا انجام خوداظهاری، گزارش کارشناسی با تأیید اداره کل حفاظت محیط زیست استان است. عوارض آلودگی این واحدها با نرخ نیم درصد (0/5%) محاسبه می گردد. دستورالعمل نحوه تهیه گزارش کارشناسی و مستندات مربوط ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، توسط سازمان تهیه و ابلاغ می شود.

ماده 5- مرجع اعلام نام واحد آلاینده و دستورالعمل محاسبه نرخ آلودگی آن، پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده سازمان موضوع تبصره (3) ماده (27) قانون می باشد. در این پایگاه نحوه محاسبه معیارها و تعیین سطح و نرخ آلودگی واحد، برای همان واحد، مشخص و قابل دسترس است.

تبصره 1- تمامی دستگاه ها، وزارتخانه ها و سازمان های متولی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی موظفند ضمن اطلاع رسانی این دستورالعمل به کلیه واحدهای حقیقی و حقوقی مرتبط، فهرست واحدهای تحت پوشش خود را (در صورت امکان به صورت تارنما) به سازمان ارائه نمایند. عدم معرفی نام واحد توسط دستگاه های متولی، رافع مسئولیت سازمان حفاظت محیط زیست می باشد.

تبصره 2- منظور از پایگاه اطلاعاتی موضوع تبصره (3) ماده (27) قانون، سامانه جامع محیط زیست کشور به نشانی (iranemp.ir) است.

تبصره 3- واحدهای تولیدی، خدماتی، صنعتی و معدنی موظفند جهت ثبت نام در پایگاه اطلاعاتی موضوع تبصره (3) ماده (27) قانون از طریق راهنمای اعلامی بر روی درگاه سازمان اقدام نمایند.

ماده 6- واحدهایی که در یک دوره موفق به کاهش نرخ آلودگی به حداقل یک سطح پایین تر (معادل نیم درصد (0/5%)) شوند، در دوره بعدی مشمول پرداخت یک نرخ پایین تر عوارض آلودگی خواهند بود (حداکثر دوبار).

تبصره- طرح (پروژه) ها و اقدامات لازم جهت کاهش شاخص آلودگی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی در داخل هر واحد که جزئی از فرآیند بهره برداری می باشند، علی رغم افزایش ظرفیت از شمول ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیت های صنعتی و تولیدی و ارزیابی اثرات محیط زیستی مستثنی هستند.

ماده 7- وزارت کشور موظف است به صورت سالانه گزارش مربوط به نحوه هزینه کرد عوارض موضوع این آیین نامه و میزان کاهش و رفع آلودگی ناشی از آن را به صورت عمومی منتشر و به هیئت وزیران ارائه نماید.

ماده 8- دستگاه های موضوع ماده (40) قانون، که عوارض آلودگی را دریافت و مصرف می نمایند، مکلفند حداقل پنجاه درصد (50%) از عوارض آلودگی را برای بهسازی، توسعه و نگهداری فضای سبز، توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی با اولویت های فناوری های نوین، مدیریت پسماند، کاهش و رفع آلودگی، پایش آلودگی و تصفیه و بازچرخانی فاضلاب، بهینه

سازي مصرف آب و انرژي در ساختمان ها و اماکن عمومي با نظارت و تأييد سازمان و با همکاري وزارتخانه هاي بهداشت، درمان و آموزش پزشکي و کشور هزينه و گزارش آن را ساليانه به شوراي برنامه ريزي و توسعه استان مربوط اعلام نمايند.

محمد مخبر

معاون اول رئيس جمهور

<https://ravihesab.com>

موسسه آموزشي راوی حساب